

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی استان چهارمحال و بختیاری

به نام پروردگار

برنامه استراتژیک گروه فیزیک پزشکی و تکنولوژی پرتوشناسی

دانشکده پیراپزشکی و توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد

در سالهای 1403-1408

اعضای کمیته برنامه ریزی استراتژیک دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد

دکتر حسین معصومی (مدیر گروه)

دکتر الهام رئیسی (عضو هیئت علمی گروه)

دکتر رقیه کامران (عضو هیئت علمی گروه)

دکتر مریم عطارد (عضو هیئت علمی گروه)

آقای میلاد کبیری (دانش آموخته رشته پرتوشناسی)

خانم نسترن شمسی پور (دانش آموخته رشته پرتوشناسی)

مقدمه

دانشگاه و فعالان دانشگاهی نقش تعیین کننده ای در تحول اساسی در جامعه دارند. به منظور ایفای چنین نقشی، لازم است که در وهله نخست، دانشگاه خود متحول شود. دستیابی به این هدف در گرو پرداختن به مهمترین رکن مدیریت در دنیای امروز یعنی برنامه ریزی استراتژیک می باشد. از این رو گروه فیزیک پزشکی و پرتوشناسی در راستای اهداف دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد و با توجه به رسالت خود بر آن شده است تا با تدوین برنامه استراتژیک به فعالیت خود ادامه داده و در این مسیر حرکت نماید. به امید آنکه بتواند با اجرای این برنامه همگام با دیگر دانشکده ها قدمی در تامین اهداف بلند دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهرکرد بردارد.

رادیولوژی به عنوان یکی از شاخه های کلیدی پزشکی مدرن، نقشی اساسی در تشخیص، درمان و پیشگیری از بیماری ها ایفا می کند. به همین دلیل، تدوین یک برنامه استراتژیک مؤثر، برای اطمینان از تطابق رشته با نیازهای روزافزون جامعه، پیشرفت فناوری ها و تغییرات در سیستم های بهداشت و درمان، ضروری است. برنامه استراتژیک رشته پرتوشناسی به عنوان یک سند راهبردی، نقشه راهی جامع برای توسعه و ارتقاء کیفیت در این حوزه تخصصی از علوم پزشکی ارائه می دهد.

این برنامه استراتژیک با هدف شناسایی و تحلیل نیازها و فرصت های موجود در حوزه رادیولوژی و همچنین، به بررسی چالش های پیش رو می پردازد. ارائه راهکارهایی برای فائق آمدن بر این چالش ها از دیگر اهداف این برنامه است. تدوین اهداف روشن و قابل اندازه گیری، تعیین راهبردهای عملیاتی و استفاده از فناوری های نوین، از جمله عناصر کلیدی این برنامه محسوب می شوند.

در نهایت، برنامه استراتژیک رشته رادیولوژی به دنبال آن است که با ترکیب دانش تخصصی، آموزش های مداوم و ارتقاء ظرفیت های پژوهشی، بستری مناسب برای بهبود خدمات ارائه شده به بیماران و ارتقاء سطح سلامت عمومی فراهم آورد. از این رو، همکاری و تعامل میان نهادهای دانشگاهی، بیمارستان ها و مراکز پژوهشی برای دستیابی به این اهداف، ضروری خواهد بود.

این برنامه برای بازه زمانی ۱۴۰۸-۱۴۰۳ تدوین شده است و در پایان سال ۱۴۰۸ بر اساس اولویت های منطقه ای، کشوری، برنامه های ابلاغی وزارت بهداشت، نیاز های بهداشتی استان، نظرات ذینفعان و منابع و امکانات موجود مورد بازنگری قرار خواهد گرفت.

نام و تعریف رشته

کارشناسی پیوسته تکنولوژی پر توشناسی
(B.Sc. in Radiology Technology)

رشته تکنولوژی پر توشناسی علمی میان رشته‌ای است که به مطالعه و کاربرد فناوری‌های مرتبط با پرتوهای یونیزان و غیر یونیزان برای ایجاد تصاویر از بخش‌های داخلی بدن می‌پردازد. این تصاویر به پزشکان کمک می‌کند تا بیماری‌ها و شرایط بالینی بیماران را تشخیص داده و پیگیری کنند. دانش‌آموختگان این رشته به‌عنوان تکنولوژیست‌های پر توشناسی، در مراکز تصویربرداری تشخیصی انجام وظیفه می‌کنند. دانش‌آموختگان با روش‌های تصویربرداری مختلف رادیوگرافی، سی‌تی‌اسکن (CT Scan)، ام‌آر‌آی (MRI) و سونوگرافی و رادیوگرافی دندان و همچنین با روش‌های سنجش تراکم استخوان و روش درمانی سنگ شکن آشنا می‌شوند.

تاریخچه

تاریخچه جهانی:

تکنولوژی پر توشناسی در اوایل قرن بیستم و هم‌زمان با کشف پرتوهای X و مواد رادیواکتیو توسعه یافت. از دهه ۱۹۳۰ میلادی، استفاده از فناوری‌های تصویربرداری مانند CT و MRI تحول بزرگی در پزشکی ایجاد کرد.

• تاریخچه ملی:

در ایران، آموزش تکنولوژی پر توشناسی از سال ۱۳۱۰ با تأسیس نخستین مراکز آموزشی و درمانی آغاز شد. از آن زمان تاکنون، با پیشرفت فناوری و نیاز روزافزون به تشخیص‌های دقیق‌تر، این رشته به یکی از تخصص‌های کلیدی در نظام سلامت کشور تبدیل شده است.

• تاریخچه در دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد:

در دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد، رشته تکنولوژی پر توشناسی از سال 1372 به‌طور رسمی آغاز به فعالیت کرد.

ماموریت

تربیت نیروی انسانی متخصص، کارآمد و اخلاق‌محور در حوزه تکنولوژی پرتوشناسی با توانمندی‌های لازم برای پاسخگویی به نیازهای گروه‌های هدف از قبیل تسلط بر کار با دستگاه‌های تصویربرداری پیشرفته، درک علمی و عملی اصول فیزیکی و پزشکی تصویربرداری، توانایی تفسیر اولیه تصاویر برای پشتیبانی از تیم پزشکی، آشنایی با اصول ایمنی در برابر اشعه و حفاظت از بیماران و پرسنل

چشم‌انداز

تبدیل شدن به یکی از گروه‌های آموزشی تاثیرگذار در حوزه تکنولوژی پرتوشناسی در منطقه و کشور تا سال ۱۴۱۰، در زمینه تربیت نیروهایی با شایستگی‌های حرفه‌ای لازم با تأکید بر همگام‌سازی با فناوری‌های روز و تولید دانش.

ارزش‌ها و باورها

- رعایت اخلاق حرفه‌ای و مسئولیت‌پذیری
- پایبندی به آموزه‌های اسلامی
- احترام به قوانین
- احترام به حقوق دانشجویان
- احترام و حفظ حقوق مراجعین
- تعهد به ارتقاء کیفیت آموزش و پژوهش
- اهتمام به مشارکت اعضای گروه
- رعایت عدالت آموزشی برای همه دانشجویان
- پاسخگویی به نیازهای آموزشی پژوهشی و فرهنگی دانشجویان

اهداف استراتژیک

اهداف آموزشی:

- تربیت نیروی انسانی کارآمد در راستای تامین نیاز و تقاضای نظام سلامت کشور
- به‌روزرسانی برنامه درسی بر اساس نیازهای بازار کار و پیشرفت‌های علمی
- ارزیابی مستمر کیفیت آموزش اساتید از طریق ارزیابی‌های همتایان و نظر سنجی دانشجویان
- گسترش آموزش‌های عملی از طریق تجهیز آزمایشگاه‌ها و گسترش همکاری با مراکز بالینی

- طراحی و برگزاری دوره‌های کوتاه‌مدت آموزشی در موضوعات نوین مانند تصویربرداری پیشرفته MRI ، CT ، PET-CT
- افزایش توانمندی اعضای هیئت علمی در حوزه ی تدریس مجازی و توسعه روش‌های آموزش مجازی برای افزایش دسترسی دانشجویان
- بکارگیری و طراحی روش‌های نوین آموزشی و کاربردی با استفاده از استراتژیهای دانشجو محور خصوصا روشهای مبتنی بر حل مساله خودآموزی و ایجاد تفکر انتقادی
- برگزاری دوره های آموزش ضمن خدمت برای دانش آموزان و کارکنان حوزه ی تصویر برداری پزشکی در سطح استان
- توسعه ی همکاریهای با ارگانهای غیر دولتی در حوزه ی تصویر برداری پزشکی جهت آموزش دانشجویان
-

اهداف پژوهشی:

- ایجاد بستر برای انجام تحقیقات بین‌رشته‌ای در حوزه تصویربرداری پزشکی و فناوری‌های مرتبط
- حمایت از پروژه‌های دانشجویی و ارتباط با صنعت برای تبدیل ایده‌ها به محصولات کاربردی
- جذب بودجه‌های پژوهشی از منابع ملی و بین‌المللی
- افزایش تعداد مقالات علمی منتشر شده در مجلات معتبر بین‌المللی

اهداف خدماتی:

- ارائه خدمات مشاوره‌ای و آموزشی به بیمارستان‌ها و مراکز درمانی منطقه

اهداف ویژه

- بازنگری کوریکولوم آموزشی و سرفصل دروس منطبق با نیازهای جامعه
- برگزاری واحدهای کارآموزی منطبق با اهداف تدوین شده بر اساس کوریکولوم
- توسعه ی دوره تحصیلات تکمیلی فیزیک پزشکی ملی و بین‌المللی
- پیگیری اخذ مجوز راه اندازی رشته ی کارشناسی رادیوتراپی و پزشکی هسته ای
- تشکیل جلسه مشترک اعضای گروه و دانشجویان ورودی جدید ابتدای هر سال جهت آشنایی با اعضای گروه و توجیه برنامه های گروه و انتظارات از دانشجویان
- تشکیل جلسه مشترک اعضای گروه با نمایندگان دانشجویان حداقل دو بار در سال
- به کار گیری مداوم Logbook جهت هدایت و ارزشیابی کلیه کارآموزی ها و کارورزی ها

زیرساخت‌ها و منابع

- تجهیز آزمایشگاه‌ها و پراتیک
- خرید انواع دوزیمتر و فانتومهای دزیمتری و کنترل کیفی
- تأمین منابع مالی پایدار برای اجرای عقد تفاهم نامه با مراکز مجهز غیر دولتی

نیروی انسانی

- تلاش و زمینه سازی برای جذب اعضای هیات علمی توانمند و متعهد در حوزه تصویر برداری پزشکی
- تلاش برای جذب کارشناس گروه جهت پیشبرد اهداف آموزشی و پژوهشی گروه
- تلاش برای جذب مربی جهت کارآموزی

نقاط قوت

- وجود اعضای هیأت علمی توانمند با مدرک دکترای تخصصی
- دسترسی به انواع بخشهای تصویربرداری برای برگزاری دوره های مختلف کارآموزی شامل رادیو گرافی ساده ، CT ، اسکن ، MRI ، ماموگرافی، آنژیوگرافی، رادیوگرافی دندان ، سنجش تراکم استخوان و ...
- دسترسی به منابع آموزشی و پژوهشی الکترونیکی موجود در کتابخانه
- تعامل خوب مدیر گروه با اساتید و دانشجویان
- برگزاری منظم جلسات گروه
- تناسب مناسب بین محتوای آموزشی ارائه شده توسط اساتید و کوریکولوم آموزشی
- تعامل مطلوب بین اعضای گروه و مسئولین دانشکده

نقاط ضعف

- کمبود مربی کارآمد برای واحدهای کارآموزی
- کمبود فضای فیزیکی مناسب مورد نیاز گروه
- کمبود بخشهای آموزشی درمانی برای اراده واحدهای کارآموزی
- نبود سیستم های تصویر برداری در گروه جهت آموزش پراتیک
- نبود نیروی کارشناسی ماهر و توانمند جهت امور آموزشی و پژوهشی در گروه
- کمبود تجهیزات دوزیمتری در گروه

فرصتها

- حمایت وزارت و دانشگاه از ایجاد و توسعه رشته ها و برنامه های آموزشی جدید

- توجه مسئولین دانشگاه به استقرار آموزش الکترونیکی
- امکان بهره گیری از همایشهای علمی و برنامه های آموزشی در سطح ملی
- امکان دسترسی به تجارب و برنامه های سایر گروههای پرتوشناسی در سطح ملی و جهانی
- امکان جذب اعتبارات از منابع مختلف مالی (برون سازمانی) برای انجام امور آموزشی و پژوهشی
- نیاز همیشگی جامعه به خدمات تصویربرداری پزشکی
- وجود سند چشم انداز توسعه 20 ساله کشور و نقشه جامع علمی به عنوان مینه و راهنمایی در جهت تدوین برنامه

تهدیدها

- پذیرش تعداد زیاد دانشجو توسط مراکز آموزش عالی بدون توجه به نیاز جامعه و ظرفیت اشتغال در کشور
- کمبود فرصتهای شغلی پس از فراغت از تحصیل دانشجویان رشته تکنولوژی پرتوشناسی
- نبود همکاری کافی بین کارشناسان خبره و با تجربه شاغل در بیمارستانها با گروه تکنولوژی پرتوشناسی جهت آموزش دانشجویان
- عدم امکان استفاده از بیمارستانهای غیر دولتی جهت استفاده در آموزش

شاخص های کلیدی موفقیت (KPIs)

- درصد رضایت دانشجویان از برنامه آموزش نظری و بالینی
- تعداد تجهیزات جدید اضافه شده به گروه
- تعداد مقالات علمی منتشر شده.